

CENY OGŁOSZEŃ

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.-

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Legionów 1-a

Biblioteka Jagiellońska
Kraków
Św. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, Wesoła Nr. 7, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego Nr. 21, tel. 71-331; DĄBKÓWA, Sobieskiego 7 i Król. Jadwigi róg Narutowicza; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 739-66.

Rzesza obrażona na Chamberlaina

Ambasador Rzeszy i dziennikarze niemieccy zbojkotowali bankiet

CHAMBERLAIN

LONDYN, 14. 12. — Premier Anglii, Chamberlain, wygłosił wczoraj wielką mowę polityczną, na bankiecie, wydanym przez związek prasy zagranicznej. Wywołała ona silne wrażenie czego najlepszym dowodem jest fakt, że została zbojkotowana przez ambasadora niemieckiego i część niemieckich dziennikarzy. Ambasada Rzeszy wydała nawet komunikat, w którym ambasador ubolewa, że nie może wziąć udziału w obiedzie „z powodu niektórych zdań, zawartych w przemówieniu premiera Chamberlaina”. Tekst tego przemówienia znany był jeszcze przed jego wygłoszeniem.

Chamberlain oświadczył, że żaden z jego poprzedników w ciągu ostatnich 100 lat — z wyjątkiem okresu wielkiej wojny — nie miał do czynienia z bardziej znaczącymi i niespokojnymi warunkami, niż te, które panują w ostatnich 18 miesiącach. Nie podziela on jednak poglądu, że wojna jest nieunikniona.

Nawet zwycięska wojna pozostawiła by po sobie ślad, którego dwa pokolenia nie mogłyby usunąć. Na tego rodzaju konsekwencje nigdy nikt nie powinien się narażać, o ile nie zostały wyczerpane wszelkie honorowe możliwości.

Następnie poruszył Chamberlain ataki prasy niemieckiej:

— Muszę ubolewać z powodu obecnego tonu prasy niemieckiej, która z jednej strony bez skrępowań obrzuca wymysłami naszych najbardziej szanowanych me-

ków stanu, także mnie samego — ostatecznie premiera tego kraju, a ponadto w wielu wypadkach nie okazuje żadnej chęci zrozumienia naszego punktu widzenia. Mimo to jestem przekonany, że nasze dwa narody nadal pozostają przy tym

co zostało wspomniane w deklaracji monachijskiej, a mianowicie, że nigdy więcej nie dojdzie do wojny pomiędzy nami i że powinniśmy wszelkie spory rozstrzygać w drodze konsultacji.

Chamberlain stwierdził, że przykro

mu było czytać opisywanie go, jako starego człowieka, gdyż nie czuje starości ani pod względem umysłowym, ani fizycznym.

Omówiwszy stosunki z Niemcami i wyraziwszy nadzieję, że wizyta jego w Rzymie przyczyni się do ogólnej stabilizacji, premier wspominał o systemie rządów totalnych i oświadczył:

Historia uczy, że nie ma niezmiennej formy rządu. Zmiana przychodzi albo powoli i stopniowo, albo nagle, na kształt wybuchu, lecz zmiana tej czy innej formy jest nieunikniona i wydaje się, że musi nastąpić.

Dlatego to musimy się troszczyć o to, aby nie zerwać kontaktu z żadnym krajem z powodu systemu, który z biegiem czasu może ulec takim zmianom, że będzie się całkowicie różnił od tego, czym jest dzisiaj.

Następnie premier omówił sprawę zbrojeń angielskich, stwierdzając, że inni nie chcą słyszeć o rozbrojeniu, zmuszając Anglię do zwiększenia swych środków obronnych.

— Konkluduję — mówił premier do dziennikarzy — za waszym pośrednictwem apelem do wszystkich narodów, przez was reprezentowanych, iż celem naszym winna być pomyślność wszystkich narodów, a pomyślność tę osiągnąć będzie można jedynie wówczas, jeśli będziemy chcieli odłożyć na bok podjęcie zaniechań przesądów, punkt po punkcie rozpatrywać spory i natychmiast punkt po punkcie szukać porozumienia.

ś. † p.

ZYGMENT KAWALSKI

EM. NADSZTYGAR KOPALNI TOWARZYSTWA „CZELADŹ” PO CIĘŻKICH CIERPIENIACH ROZSTAŁ SIĘ Z TYM ŚWIATEM W DNIU 14 GRUDNIA 1938 R.

Swą długoletnią pracą i wysokimi zaletami serca i charakteru Zmarły zaskarbił sobie szczerze uznanie Towarzystwa i zjednał gorące uczucia Kolegów i podwładnych.

Cześć Jego świetlanej pamięci!

Towarzystwo Bezimienne Kopalń Węgla „Czeladź”

Dyrekcja Towarzystwa i Pracownicy

Pogrzeb odbędzie się w dniu 16. XII. 1938 r. o godz. 15-ej ze Szpitala Ubezpieczalni Społecznej w Sosnowcu, na cmentarz katolicki.

Projekt ustawy o użyciu broni

rozpatrzyła komisja adm. samorządowa

WARSZAWA, 14. 12. PAT. Dziś sejmowa komisja administracyjno-samorządowa rozpatrzyła projekt ustawy o użyciu broni przez policję państwową i organa ochrony granic. Projekt ten popra-

wia zawarte w dekretych przepisy tej materii i stosuje je do nowego kodeksu karnego, który zerwał z niepotrzebną kastyką.

Projekt precyzuje ściśle wypadki w jakich policja winna jest użyć broni. Pro-

jekt powyższy komisja przyjęła z małymi poprawkami natury formalnej. Przy tym komisja przydzieliła referat o projekcie ustawy dotyczącej zespolenia samorządu szkolnego z samorządem terytorialnym wicemarszałkowi Długosza.

10 miliardów lirów na zbrojenie Włoch

RZYM, 14. 12. Na posiedzeniu rady ministrów, jakie odbyło się pod przewodnictwem Mussoliniego, zatwierdzono budżet państwowy na rok 1939-40, przewidujący wydatki na zbrojenia w wykośce przeszło 10 miliardów lirów. Z sumy tej 2.475 milionów lirów przeznaczono na dodatkowe wydatki wojskowe w bieżącym roku budżetowym, zaś 8.274 milionów lirów przeznaczono na wydatki wojskowe w następnym roku budżetowym.

Wydany po posiedzeniu rady ministrów komunikat oficjalny oświadcza, że te olbrzymie wydatki zbrojeniowe stały się konieczne „ze względu na obecną sytuację międzynarodową”.

Posiedzenie sejmowej komisji rolnej

WARSZAWA, 14. 12. Dziś pod przewodnictwem wicemarszałka Jedynaka odbyło się posiedzenie sejmowej komisji rolnej, na którym dokonano przydziału referatów. Referat rządowego projektu ustawy, dotyczącej nadawania na własność państwowej nieruchomości ziemskiej, wybyte w drodze egzekucji

— przydzielono posłowi Wojciechowskiemu, zaś referat o rządowym projekcie ustawy o parcelacji załużonej własności ziemskiej przydzielono posłowi Chmielińskiemu. Obaj referenci zobowiązali się przygotować referaty i wnioski na dzień 20 bm.

Obrady zespołu rolnego O. Z. N.

WARSZAWA, 14. 12. W dniu dzisiejszym odbyło się posiedzenie zespołu rolnego koła parlamentarnego Obozu Zjednoczenia Narodowego. Obradom przewodniczył wicemarszałek sejmiku Jedynak. Zasadniczy referat o sytuacji w rolnictwie wygłosił b. min. poseł Lechnicki. Po referacie odbyła się dłuższa dyskusja. Następnie powołano do życia sekcję zespołu rolnego, a więc sekcję produkcji rolnej i przemysłu, na czele której stanął senator Kamiński, ekonomiczna, której prze-

wodniczy poseł Lechnicki, agrarna, której przewodniczy poseł Szczyt-Niemirów, sekcję organizacyjną pod przewodnictwem posła Sobczyka, kredytowo-oddłużeniową pod przewodnictwem senatora Bispinga, sekcję redakcyjno-prezydiałną pod przewodnictwem wicemarszałka Jedynaka. Do dnia 15 stycznia przyszłego roku poszczególne sekcje mają przedstawić swoje dezyderaty i wnioski, które zostaną rozpatrzone przez plenum.

Przygotowania Egiptu do wojny

LONDYN, 14. 12. Z Kairu donoszą, iż rząd egipski zatwierdził pięcioletni plan reorganizacji obrony narodowej, jaki ma być wykonany kosztem 19 milionów 700 tysięcy funtów szterlingów.

Z sumy tej 12 milionów funtów szterlingów przeznaczono na zwiększenie sta-

nu armii lądowej do 50 tysięcy ludzi w służbie czynnej i 60 tysięcy ludzi w rezerwie, 6 milionów przeznaczono na rozbudowę lotnictwa, milion na stworzenie związku floty wojennej i 700 tysięcy na budowę fabryk broni i amunicji.

Przewrót na Litwie

przygotowywali zwolennicy Waldemarasa

KOWNO, 14. 12. Rząd litewski zastoso-
wał energiczne kroki przeciw zwolenni-
kom Waldemarasa, którzy wszczęli akcję
wymierzoną przeciw prezydentowi Smeto-
nie. Jak donosi „Lietuvos Aidas” areszto-
wano już 34 osoby, m. in. b. premiera
Bistrasa, brata b. premiera Galvanauska-
sa, przywódcę młodzieży Delinikaitisa.

Prasa wyraża zadowolenie z powodu
polityki silnej ręki, stosowanej przez
rząd. „Lietuvos Aidas” pisze:

„Nie jest to nowina, że obce wpływy
wdzierają się do Litwy. Przekonał się
o tym już przed kilku laty. Przy ba-
daniu przyczyn wypadków ostatnich dni
odnajduje się drogi, prowadzące zagra-
nicę”.

Jest rzeczą charakterystyczną, że u a-
resztowanych przewódców Waldemara-
sowców znaleziono bardzo znaczne sumy
pieniędzy, które po części nie były jesz-
cze odwołane z banknotów.

Ponieważ na wyższych uczelniach w
Kłajpedzie odbyły się wiece, zorganiz-

wane przez zwolenników Waldemarasa i
szereg mówców ostro atakowało rząd, wła-
dze kowieńskie wydały zarządzenie zam-

knięcia wyższych uczelni w tym mieście.
Poprzednio już zamknięto wyższe uczel-
nie w Kownie.

POZNAŃSKI MAGAZYN ODZIEŻY

poleca na sezon jesienno - zimowy:

PLASZCZYZE DAMSKIE I MĘSKIE,
MUNDURKI I PLASZCZYZE SZKOLNE DLA
CHŁOPCÓW I DZIEWCZĄT, UBRANIA
SPODNIE ORAZ KURTKI SKÓRZANE

MICHAŁ MALEWSKI

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23, telefon 628-55.

WIELKI WYBÓR.

CENY NISKIE I STAŁE.

Sensacyjny wynalazek polskiego inżyniera

Jak będą w przyszłości napędzane okręty?

Jeden z polskich inżynierów dokonał sen-
sacyjnego wynalazku, który przynieść może
rewolucyjne zmiany w dziedzinie nowoczes-
nej żeglugi morskiej.

Wynalazek nosi miano „świdra wodnego”
i stanowi w pewnym sensie odpowiednik
śruby okrętowej — ale bez skrzydeł.

Świder nadaje się jako środek napędowy

dla statków, łodzi i t. p., przy czym zarówno
konstrukcja jak i zalety tego urządzenia są
nawskroś rewelacyjne.

„Świder wodny” skonstruowany jest w
ten sposób, iż biegnie on wzdłuż całego okrę-
tu po obu stronach, powodując stykanie się
na prawie całej długości z masą wody pod-
czas ruchu.

Stanowi to zasadniczą różnicę w stosunku
do zwyczajnej śruby, która tylko w jednym
miejscu statku tworzy punkt oparcia siły na-
pędowej o wodę.

Nowe to urządzenie zapewni ma-zwiększe-
nie szybkości statków przeciętnie o 20 proc.
w porównaniu z szybkością, uzyski-
waną dotychczas przy zastosowaniu zwykłej
śruby skrzydlatej.

Jednocześnie sensacyjny ten wynalazek
eliminuje wszelkie wstrząsy, falowanie i ko-
łysanie się statku podczas ruchu, usuwając
zatem w znacznej mierze możliwość ulegania
wpływowi choroby morskiej przez pasażerów

Zupełny brak skrzydeł redukuje opór mas
wodnych, spowodowany wielkością plaszc-
zyn śruby okrętowej. Idzie za tym oszczęd-
ność mocy, używanej do napędu.

Ewolucje akrobatyczne samolotów

bez pilota

Pod Waszyngtonem wypróbowano
przed kilku dniami 6 samolotów, które
startowały i wykonywały ewolucje w po-
wietrzu bez pilotów.

Samoloty te były kierowane drogą ra-
diową i zapomocą specjalnej stacji na-
dawczej obsługiwanej przez wyszkolo-
nych w tym kierunku pilotów.

Kilkugodzinne próby wypadły bardzo
dobrze. Zgromadzone na lotnisku tłumy
widzów podziwiali karkołomne ewolucje
wykonywane z niesłychaną dokładnością.
Praktyczne zastosowanie wynalazku kie-
rowania samolotami zapomocą radio jest
dużą rewelacją, przede wszystkim dla
fachowców z dziedziny lotnictwa wojen-

nego.
Bezpośrednio przy próbach, samoloty
te zostały wykupione przez dowództwo
sił zbrojnych USA, z czego 3 przeznaczo-
no celem przeprowadzenia dalszych prób
ich zastosowania do dyspozycji sił zbroj-
nych lądowych, a 3 do sił zbrojnych
morskich.

Jak przypuszczają wynalazek ten bę-
dzie miał duże zastosowanie przy bombar-
dowaniu wielkich miast, przy czym wysa-
żenie światła w miastach będzie staro-
wieć podobno bardzo nieznacznie przeszo-
dę. W najbliższym czasie kilka takich
samolotów będzie użytkowane jako cel
do ćwiczeń artylerii przeciwlotniczej.

Sprawa warunków pracy

W ZAKŁADACH PRZEMYSŁU

ŁÓDZKIEGO

Sprawa warunków pracy w zakładach
przemysłu łódzkiego, którą zajmowała
się Komisja Rozjemcza Przemysłu Wło-
kieńniczego w Łodzi, została przekazana
do rozpatrzenia Komisji Mieszaney, zło-
onej z przedstawicieli pracodawców i pra-
cowników. Zadaniem Komisji było ustale-
nie norm obsługi wrzecion i maszyn na
przędzalniach bawełnianych, odpadko-
wych, zgrzebnych i czesankowych. Kom-
isja uzgodniła szereg spornych kwestyj,
nie udało się jednak osiągnąć pełnego po-
rozumienia.

W sprawie tej Ministerstwo Opieki
Społecznej powołało ostatnio specjalną
komisję, która wyda fachową opinię co
do norm obsługi maszyn we wspomnia-
nych zakładach. Do komisji weszli rze-
czoznawcy łódzkich szkół technicznych,
przemysłowych i rzemieślniczych. Opinia
Komisji będzie miała duże znaczenie dla
ujednoczenia warunków pracy w zakła-
dach przemysłu łódzkiego.

PRZEKŁĘTA MIŁOŚĆ

Powieść

STRESZCZENIE POCZĄTKU

POWIEŚCI

Wypadki opisane w tej powieści rozgry-
wają się w czasach gdy Litwa i Rzeczpo-
spolita związane były wspólnym węzłem
Unii lubelskiej stanowiąc jedną całość.
W tym czasie na Litwie zamieszkują
dwaj możni magnaci ks. Karol Radzi-
wiłł przewany „Panie Kochanku” i kan-
clerz Michał Czartoryski. Obaj są prze-
ciwnikami politycznymi. Na dworach obu
magnatów przebywa pełno szlachty, w
każdej chwili gotowej na wezwanie swe-
go pana zbrojną ręką pomścić jego znie-
wagę.

Zwysięstwo z tych haraburd wychodzi
to zawsze stronnictwo ks. Karola, dzięki
niesporzytej energii starosty opeskiego
Jana Ciechanowieckiego, pułkownika lu-
barskiego. Na zebraniu stronnictwa kan-
clerza Czartoryskiego, któremu przewo-
dził starosta szakiński graf Strutyński
zapada decyzja, przeciągnięcia do na-
swą stronę pułk. Ciechanowieckiego prze-
pomocy ożenku z córką Strutyńskiego,
odznaczającą się niezwykłą urodą.

Graf Strutyński wydał wspaniały bal
na który zaproszono najprzedniejsze oso-

by Litwy a m. in. i Jana Ciechano-
wieckiego, który ośmiony urodą córki
Strutyńskiego, Hedwigi, zakochuje się
w niej bez pamięci, ryzykując jej wza-
jemność. Po ślubie Ciechanowiecki wraz
z żoną zaszywa się w swej posiadłości
Opisie.

Gorąca, wulkaniczna poprostu miłość
męża, nuży jego żonę w której sercu mi-
nał pierwszy żar a wraz z nim i miłość
do męża. Piękna pani chciałaby być w
towarzystwie hr. Rzewuskiego w którym
się skrycie kocha, a który przybywa do
Wilna. Hedwiga chciałaby tam pojechać
jednak bez męża.

(15)

— Nie, za nie! Nie zniosłabym tego
nadzoru! — zarzekała się, ale nie
mniej te przedziwne tęsknoty rosły w
niej z dniem każdym, nuda i spleen
gromadziły się w niej zatrutymi jada-
mi do tego stopnia, że miewała takie
chwile w swoim samotnym życiu w
których prawie nienawidziła męża.
Potem wyrzucała sobie niepoczytalność,
złe skłonności, nie mniej jednak nie

mogła się wyzbyc tego uczucia, jakie
nachodziło ją czasem.

Książę Karol Panie Kochanku, nie
mogąc się doczekać swojego plenipo-
tenta w Nieświeżu, wyruszył w drogę
do Wilna i pewnego dnia zatrzymał
się w Wilkomierzu, skąd wysłał do
starosty opeskiego list podręczny, wzy-
wający go do niezwłocznego przybycia
i ruszenia w dalszą drogę do Wilna
przy jego boku. Tym razem nie mógł
już pan Jan wykreślić się sianem bez
narażenia się groźnemu możnowładcy,
którego opieka lub nieprzyjaźń miały
ogromne znaczenie. Począł się przeto
Ciechanowiecki sposobie do podróży z
żalem serdecznym a wdychaniem, ale
na tę konieczność nie było już żadnej
rady. Jedynym łodajże pocieszeniem
nazwać mógł zaledwie to, iż się mał-
żonce swojej uroczej żalić a uskarżać
mógł z tego powodu. Ale ta wydrwiła
jeno te jego jęki a zawodzenia, od-
rzekłszy mu raz:

— Mon cher, nie bądź że dzieckiem,
które opuszcza matkę. Starosta opeski,
pułkownik pułku huzarów króla IMci,
mąż sławny na całą Litwę, znany w
Koronie — rozrzuca się jak dziecko.
W co ty się zmieniasz? Izy i westchnie-
nia przystoją raczej dziecku i nie-
wieście, ale nie mężowi.

Pan Jan przyznawał całkowicie
słuszność pani małżonce, ale za nie nie
mógł wyzbyć się ciężkości i tęsknych
wdychań. W końcu przecież przemógł
się, pożegnał lubą małżonkę, wskoczył
do karabonu i pojechał do Wilko-
mierza.

Madame Hedwige długo patrzyła
za nim z okna, a gdy jej w końcu znik-
nął na zakręcie drogi — odetchnęła z
ulgą. W godzinę później kazała służbie
sposobić manatki i pojazdy do drogi,
zamierzając wybrać się do Brasia-
wia, gdzie pod nieobecność ojca, który
pociągnął do Wilna, przebywała mat-
ka. Ale w momencie, gdy już miała
wsiadać do ozdobnej karecy — rozległ
się turkot kół na podjeździe i przed
ganek pałacyku zajechał piękny skaro-
niec, zaprzężony w czwórkę wspani-
ałych siwoszów. Z wolanciku wysko-
czył elegant w stroju francuskim, spie-
sząc powitać panią starościna dobro-
dziejkę, przyglądającą mu się z zain-
teresowaniem z ganku.

Był to pan Stanisław Rudomina
Dusiatycki, dworzanin króla JMci,
dobrze znany hrabiance Jadwidze z
dawniejszych czasów. Oczywiście, o
podróż do Brasławia mowy już być
nie mogło.

Złożwszy szarmancki ukłon, pan
Stanisław powitał wyszukany fra-
zesami francuskimi piękne zjawisko,
wyrażając radość żywą i głęboką, iż
„danem mu jest znowu własnymi ocz-
mi oglądać nieziemskie zjawisko, które
zstąpiło z Olimpu na ten padół ziemi
litewskiej”.

Uśmiechnięta i rozradowana z tak
nieoczekiwanego zjawienia się dwor-
nego gościa, pani starościna spytała
następnie:

d. e. n

Amerykańskie próby w dziedzinie skrócenia czasu pracy

W zakresie jednego z aktualnych dziś zagadnień społecznych — skrócenia czasu pracy — czynione są w ostatnich latach najrozsądniejsze próby. W niektórych państwach, jak np. we Włoszech, wprowadza się w poszczególnych przemysłach 44 lub nawet 40-godzinny tydzień pracy. W Polsce rozwiązano ten problem w stosunku do pracy górników pod ziemią, w myśl bowiem ustawy z 1937 r. i rozporządzeń wykonawczych czas ich pracy został ustalony na 7 i pół godz. dziennie t. j. 45 godzin tygodniowo.

Również od kilku lat już zastosowano próbę skrócenia czasu pracy w Stanach Zjednoczonych Ameryki w drodze wprowadzonych przez prezydenta Roosevelta kodeksów pracy dla poszczególnych gałęzi przemysłu oraz w drodze umów zbiorowych. W wielu rodzajach zatrudnienia stosowano 40-godzinny tydzień pracy; 35-godzinny w kopalniach węgla, 36-cio w przemyśle szklanym.

Skrócenie to nie objęło jednak dotychczas całego przemysłu St. Zjednoczonych. Obecnie jednak po kilkoletnim okresie dobrowolnego skracania czasu pracy przez umowy zbiorowe, sprawę tę próbuje uregulować ustawa państwowa.

W dniu 25 czerwca 1938 r. została wydana ustawa, podpisana przez prezydenta Roosevelta o „sprawiedliwych normach pracy“, która obowiązuje już obecnie, weszła bowiem w życie z dniem 24 października r. b.

Ustawa ta wprowadza skrócenie czasu pracy na terenie całego państwa w formie stopniowej, tak aby pozwolić przemysłowemu przystosować się do zmianionych norm produkcji. Tak w pierwszym roku obowiązywania ustawy czas pracy nie może przekraczać 44 godzin na tydzień, w roku następnym 42 godzin, a po 2-ich latach — 40 godzin na tydzień.

Ustawa ta obejmuje wszystkich robotników i pracowników fizycznych, zatrudnionych w handlu i przy wytwarzaniu przedmiotów, przeznaczonych dla handlu, a więc cały przemysł, rzemiosło. Wyłączone jest rolnictwo, leśnictwo, przemysł rybny, handel detaliczny, o ile odbywa się wewnątrz jednego stanu itp.

Mimo więc tych wyjątków, zasięg działania ustawy jest bardzo szeroki.

Ustawa rozstrzyga i drugie jeszcze — nie mniej ważne — zagadnienie: pracę młodocianych. Zakazana jest praca młodzieży poniżej lat 16-tu w przemyśle przetwórczym i kopalniach. W innych zawodach możliwe są wyjątki od tej zasady, ale pod warunkiem ukończenia przez dzieci lat 14 i w wypadkach, gdy praca nie przeszkadza wykonaniu obowiązku szkolnego i nie szkodzi zdrowiu. W ten sposób więc granicę wieku rozpoczynania pracy przesunięto w Ameryce na wiek późniejszy, niż powszechnie na świecie przyjęty. Wyeliminowano przez to dzieci z rynku pracy, umożliwiając im jednocześnie dłuższą naukę. Ma to oczywiście ogromne znaczenie dla rynku pracy i bezrobocia.

Przy tym, aby młodzież nie była zatrudniona ze względu na tanią robotiznę, ustalono, że w stosunku do niej obowiązują całkowicie nie tylko przepisy o czasie pracy, ale i o płacach. Tęczy się to zarówno młodocianych robotników, jak i uczniów.

Jest to z pewnością śmiały eksperyment łatwiejszy do wprowadzenia w bogatej Ameryce, niż w innych państwach. Eksperyment, którego następstwa będą mogły być ocenione po przebiegu nowych przepisów przez próbę życia.

Dobre światło ułatwia każdą pracę.

Używajcie zawsze właściwych żarówek o odpowiedniej mocy. Poza ogólnym oświetleniem należy stosować w reflektorku nad heblarką żarówkę na 65 Dlm. Nieprześcignione w gatunku wewnątrz matowane Osramówki produkuje się na: 15, 25, 40, 65, 100, 125 i 150 Dlm.

OSRAMÓWKI-D

znakowane w dekalumenach gwarantują małe zużycie prądu.

2

Trudności polityki jugosłowiańskiej Prem. Stojadinowicz za współpracą z sąsiadami

W ciągu ostatnich tygodni cała Jugosławia stała pod znakiem wyborów. Stronnictwa prowadziły nadzwyczaj gwałtowną kampanię wyborczą, posługując się głównie hasłami związanymi z polityką wewnętrzną. O ogromnym napięciu, o wadze jaką stronnictwa przywiązywały do niedzielnej próby świadczy fakt, że do wyborów zgłoszono tylko trzy listy. Przy tym tylko dwie z nich odegrały poważniejszą rolę. Trzecia, wystawiona przez organizację „Sbor“ wzorująca się na faszystwie i hitlerystwie, tak samo jak w poprzednich wyborach z 1935 roku nie uzyskała ani jednego mandatu.

Absolutną większość głosów 58,9 proc. zdobył blok rządowych pod przewodnictwem premiera Stojadinowicza.

Zwycięstwo tego stronnictwa zapewnia ciągłość pracy premierowi Stojadinowiczowi. Ma to duże znaczenie zarówno dla samej Jugosławii, jak i dla całego kontynentu.

pleksu zagadnień związanych z południowym wschodem Europy.

W przeciwieństwie do dr. Maczka,

PREM. STOJADINOWICZ

zwolennika jaknajściślejszego zbliżenia z demokracjami zachodnimi, premier Stojadinowicz stoi przede wszystkim na gruncie współpracy z sąsiadami.

Położenie gospodarcze Jugosławii, wspólna granica z Włochami, Niemcami, Węgrami i Bułgarią, stwarza sytuację nadzwyczaj delikatną, wymagającą wyważonego postępowania. Zwłaszcza obecnie, gdy w tym rejonie zaczęła się wyrażać przewaga osi Rzym - Berlin, a sprawa Czecho - Słowacji wzmocniła tendencje rewizjonistyczne, z których ani Budapeszt, ani Sofia nigdy nie zrezygnowały. Jugosławia dość wcześnie zorientowała się w grze sił europejskich i odsuwała się coraz bardziej od Małej Ententy opierając swą politykę na przyjaźni z Italią i na zgodnych stosunkach z innymi sąsiadami. Warto podkreślić zawarte w Bled porozumienie z Węgrami i z zadowoleniem komentowane przez nich powściągliwe stanowisko Jugosławii w czasie odzyskiwania przez Węgry ziem zabrzanych w wojnie przez Czecho - Słowację. 15-ego maja się odbyć zebranie, w którym weźmie udział również Bułgaria. Przyczyni się ono zapewne do dalszego uformowania stosunków między tymi krajami. Nie należy się jednak spodziewać jakichś polubownych zmian terytorialnych.

Jak można sądzić z mowy wygłoszonej ostatnio przez premiera Stojadinowicza, Jugosławia nie dopuści do żadnej zmiany swych obecnych granic. Poza silną armią stojącą na straży jej bezpieczeństwa, przyjaźń z Rzymem uchronić ją powinna od wszelkiego nacisku ze strony rozrastającej się Trzeciej Rzeszy.

MIECZ.

Na froncie politycznym

ZMIANY W STRONNICTWIE NARODOWYM.

Bezpośrednio po wyborach samorządowych w prezydium Stronnictwa Narodowego zaczęły się zmiany. W szczególności zaś mówi się o zmianie na stanowisku sekretarza generalnego partii.

MORACZEWSKI ZWOLUJE NARADE.

Jak donosi agencja Kabel, prezes Z.Z. b. premier Moraczewski zwołać ma w połowie stycznia konferencję działaczy ruchu robotniczego do Warszawy. Nie będzie to jednak tylko konferencja Z.Z. b., wezmą w niej bowiem udział przedstawiciele innych organizacji.

Konferencja ta ma mieć charakter opiniotwórczy dla spraw robotniczych.

KIEDY ODBĘDZIE SIĘ ZJAZD K.S.M.?

Jak donosi agencja Kabel, ogólnopolski zjazd Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży odbędzie się w końcu stycznia. Zjazd ten obradować ma w Poznaniu. Podobno zapowiadane są ważne rezolucje na zjeździe w sprawach ogólnomłodzieżowych.

Na szpaltach pism

Europa w przededniu nowego kryzysu

I.K.C. omawiając w artykule wstępnym obecne stanowisko Anglii w polityce europejskiej. I. K. C. pisze między innymi:

„Dziś dwa miesiące od konferencji monachijskiej, mówi się i pisze dość głośno o tym, że Europa jest w przededniu nowego kryzysu, który wybuchnie za kilka miesięcy, może w lutym, a może w wiosnę. Na planie są w tej chwili możliwe zarodki konfliktu w postaci Klajpedy, Rusi Zakarpackiej, no i oczywiście zatargu francusko-włoskiego.

Panuje w tej chwili dezorientacja co do tego, w jakim kierunku pójdzie ostatecznie polityka osi Rzym-Berlin, która posiada dzisiaj tak jak od dłuższego czasu w swoim ręku inicjatywę strategiczną, polityczną w dzisiejszej Europie.

Wszyscy zwracają uwagę na sprawę z tego, że zwrócenie się Niemiec na Wschód, pogrążenie się w jakieś gigantyczne przedsięwzięcie rosyjskie, a uderzenie Włoch na Zachód w kierunku Francji, musiałoby koniecznie doprowadzić do pęknięcia osi, której siła związana jest nieuchronnie z tym faktem, że oba jej koła muszą pójść w jednym kierunku, a nie w kierunkach przeciwnych.

Być może za tym, że mamy tu na razie do czynienia z manewrami politycznymi, z badaniem gruntu i że po zbadaniu tego gruntu nastąpi dopiero decyzja obu mocarstw osi co do pójścia w określonym kierunku. Nastąpi to zaś nieuchronnie, jeżeli Wielka Brytania, a za nią i Francja nie będą miały chęci powiedzenia w polityce europejskiej czegoś więcej, niż mówiły w ciągu ub. r.

Jeżeli premier angielski, przybywszy w styczniu do Rzymu, nie zdoła w stosunku do Włoch osiągnąć więcej, niż w stosunku do Niemiec osiągnął w Berchtesgaden, Godesberg i Monachium, to na wiosnę 1939 roku dojdzie do ostatecznego uzgodnienia programu działania Włoch i Niemiec, zapewne w postaci tak, czy inaczej nazwanego przymierza.

rza i konwencji wojskowej, których istnieniu do dziś wyraźnie się przeczy oraz do wykorzystania posiadanych instrumentów walki, póki jeszcze czas, jeżeli nie w formie wojny, to w formie zastępującego, jak widzieliśmy, doskonałego nacisku zbrojnego.

W toczącej się od kilku lat rozgrywce międzynarodowej Chamberlain postawił wyraźnie na kartę włoską i grę tę prowadzi do dziś, pomimo najrozsądniejszych przeszkód.

Zdaje się jednak, że w grze tej zachodzi moment zwrotny. Jeżeli wizyta rzymska zakończy się tylko załatwieniem sytuacji, a nie doprowadzi do rezultatu istotnego, t. j. do wyeliminowania na dobre zatargu francusko-włoskiego, włoska gra Chamberlaina straci swą wartość. Trzeba pamiętać o tym, że przeciąganie się walki o Tunis zagraża nie tylko Francji, ale zagraża także Anglii. Osadzenie się Włoch w Tunisie — to początek ery panowania Włoch nad morzem Śródziemnym, okresu, w którym już nie flota angielska, ale flota rybacka nie będzie się mogła przecisnąć bez pozwolenia Włoch z zachodniej do wschodniej części morza Śródziemnego.

Wyeliminowanie tego konfliktu, to jedyne na możliwość zabrania głosu przez Francję i Anglię w sprawach środkowej i wschodniej Europy. Jeżeli możliwość ta zniknie, albo będzie tylko pozorną, a w praktyce nierealną, mniejsze państwa środkowej i wschodniej Europy będą musiały układać swój program działania na podstawie wyłącznie swoich sił, ale także i swoich interesów. Na przyszłość gotowości W. Brytanii nie mogą one budować swej polityki dnia dzisiejszego.

WYTWÓRNIĄ WIN STEFAN WILCZYŃSKI

W DĄBROWIE GÓRNICZEJ, przy ulicy 3-GO MAJA 14 — Tel. Nr. 68.334

WINA CZERWONE, deserowe i stołowe. — WĘGRZYN WYTRAWNY i SŁODKI. — WERMOUTH. — MALAGA. — TOKAJ. WINA perzeczkowe i wisiogowe. — RENEJA. — MADERA. — PORTWEJN.

UWAGA! Hurtowa sprzedaż win i miodów począwszy od 15 litrów w.wyż dla p. p. Odsprzedańców oraz dla Restauracji, sklepów, hantowni i cukierni. Cenniki na żądanie.

Śląsk-Zagłębie-COP.-Wołyń

O usprawnienie komunikacji na tej linii

Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie podobnie jak Izba sosnowiecka opracowała referat w sprawie najpilniejszych inwestycji komunikacyjnych swego okręgu.

Izba podkreśla m. in., że ze względu na konieczność sprawnego zaspokajania potrzeb Centralnego Okręgu Przemysłowego w zakresie surowców, materiałów budowlanych i żywności — połączenie COP linią kolejową z jednej strony ze Śląskiem i Zagłębiem Dąb. a z drugiej ze wschodem Rzeczypospolitej — jest sprawą bardzo pilną, która w dziedzinie projektowanych inwestycji kolejowych winna być postawiona na pierwszym planie.

Zagadnienie budowy linii komunikacyjnej Śląsk—Wołyń przez Centralny Okręg Przemysłowy przy wykorzystaniu istniejących odcinków tej drogi (Tarnobrzeg—Rozwadow i Zwierzyniec—Wojnica) niesłusznie zważane bywa — zdaniem Izby Lubelskiej — do t. zw. magistrali węglowej. Wprawdzie w przewozach z zachodu na wschód odgrywa najważniejszą rolę surowce pochodzenia mineralnego, a więc niemal wyłącznie węgiel i w niewielkim stopniu metale (głównie wyroby hutnicze), natomiast w ruchu towarowym ze wschodu na zachód pierwsze miejsce zajmuje drewno przede wszystkim z województwa lwowskiego i materiały aprowizacyjne, w pierwszym rzędzie roślinne. Województwo wołyńskie nadaje ponadto bardzo znaczne ilości wyrobów pochodzenia mineralnego (kamień oraz kostka). Niewielką natomiast rolę w obrocie na osi Śląsk—Wołyń grają dotąd mineralne artykuły budowlane (cegła i cement) wobec stosunkowo słabego ruchu budowlanego na terenie COP.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Lublinie wysuwa ponadto postulat połączenia Tarnowa i Mościc, jako stosunkowo dużego ośrodka przemysłowego, z Warszawą przez wybudowanie linii Radom—Ostrowiec—Szczecin, dzięki czemu zostałyby połączone najkrótszą linią Ostrowieckie Zakłady Hutnicze z ośrodkami przemysłu metalowego w Warszawie i Radomiu.

Kolejną pod względem ważności inwestycją jest przeprowadzenie linii magistralnej, skracającej drogę ze Lwowa do Warszawy i Gdyni, przez wschodnią część COP. Wymaga to budowy odcinka Lublin—Szczębrzeszyn i przebudowy odcinków Lwów—Bełżec i Bełżec—Szczębrzeszyn.

Wreszcie w dalszej nieco kolejności wskazywana jest budowa linii Kielec—Ostrowiec—Lublin, potrzebnej z uwagi na spodziewany rozwój przemysłu metalowego w województwie lubelskim, wymagający połączenia tej

części COP z ośrodkami przemysłu hutniczego. Linia ta miałaby ponadto znaczenie uzupełniające w dziedzinie aprowizacji północnej części Śląska oraz części województwa kieleckiego.

Święta się zbliżają!

Kto chce w okresie przedświątecznym powiększyć obrót w swym przedsiębiorstwie, kto chce przypomnieć się swej klienteli — niechaj pamięta, że zrobić to może najkorzystniej

przez ogłoszenie

w „EXPRESIE ZAGŁĘBIA”

Centralny gazociąg już obsługuje zakłady przemysłowe w C. O. P.

Wybudowanie centralnego gazociągu, który doprowadza gaz ziemny z zagłębia jasielsko-krośnieńskiego do COP, już wywiera wpływ dodatni na dalszy rozwój przemysłu w COP.

Obok centralnego gazociągu, wybudowanego w zasadzie w roku ubiegłym, w ciągu bieżącego roku wykonano zasadniczy etap gazyfikacji COP, polegający na wybudowaniu wielu odgałęzień rurociągu centralnego, doprowadzających gaz do Rzeszowa, Mielca, Starachowic i Skarżyska. Odgałęzienia te wynoszą razem 314 km. długości.

Największe spożycie gazu ziemnego przewidywane jest w Stalowej Woli, Ostrowcu,

Starachowicach, Tarnobrzegu, Rzeszowie, Dębicy, Majdanie, Cmielowie, Skarżysku itd. Już obecnie gazem ziemnym posługuje się 17 większych zakładów przemysłowych.

Z większością zakładów zawarto już umowy o dostawę gazu ziemnego i na zasadzie tych umów zakłady te przeprowadzają instalacje w celu używania gazu do opalania kotłów, pieców itd. Przewidziane jest wykonanie pełnej zdolności przepustowej gazociągu.

Tak więc COP ma obok energii elektrycznej, doprowadzonej linią najwyższego napięcia z Mościc — drugie źródło dogodnej energii gaz ziemny.

STEFAN ŁUCZYWO

SOSNOWIEC

Piłsudskiego 8, tel. 61638

poleca świeżo sprowadzone:

LIPSKIE FOKI — KARAKUŁY — BREITSZWANCE PŁASZCZOWE, ŁAPKOWE — TCHÓRZE — LIERY — OPOSY — BOBRY — WYDRY — — — — — DUŻY WYBÓR. — — — — — CENY NISKIE.

Czeladź zaciąga nową pożyczkę na dokończenie budowy szkoły

Onegdaj pod przewodnictwem burmistrza Brudnickiego odbyło się ostatnie w bieżącym roku posiedzenie rady miejskiej w Czeladzi. Na wstępie przyjęto protokół z poprzedniego posiedzenia oraz uchwalono dodatkowy budżet miasta, zreferowany przez p. St. Rządowskiego.

Zarząd miejski wystąpił następnie z wnioskiem przyznania długoletniemu pracownikowi magistratu p. Konstantemu Kozakowi dożywotniej zapomogi w kwocie 60 zł. miesięcznie. W dyskusji za wnioskiem wypowiedzieli się pp.: M. Koprzywa, B. Domagalik, St. Wało.

Negatywnie do tej sprawy ustosunkował się tylko radny Stelmach, podając mało przekonujące argumenty. Wniosek magistratu przeszedł prawie jednogłośnie.

Z kolei postanowiono zaciągnąć pożyczkę z Banku Komunalnego w kwocie 50.000 złotych na dokończenie budowy szkoły w Czeladzi oraz powołano komisję inwentaryzacyjną - szacunkową dla sprawdzenia majątku miejskiego.

W skład komisji wchodzi pp.: budowniczy St. Wało, mler. St. Szymański, J. Witwicki, St. Dudkiewicz, J. Nobis, M. Konarzewski i J. Stelmach.

Radny R. Pawełczyk poruszył sprawę obniżki ceny prądu, zaś radna Zarzycka kwestię uruchomienia tramwaju robotniczego przed godz. 6 rano z Czeladzi do Będzina i tramwaju o godz. 23.30 z Sosnowca do Czeladzi.

Następnie złożono podziękowanie dyrekcji tow. Saturn za ofiarowanie większej ilości cementu na ogrodzenie miejskiego stadionu sportowego, poruszono sprawę braku wody w Czeladzi i sprawę podatku drogowego od nowych domów, uchwalonego przez radę powiatową w Będzinie.

Likwidacja niebezpiecznej szajki złodziejskiej i paserów w Olkuszu

W ostatnich trzech dniach policja olkuska zlikwidowała niebezpieczną szajkę złodziei, grasującą od dłuższego czasu w Olkuszu i okolicy.

Bandę tę stanowili: Bronisław Kordaszewski z Olkusza, Stanisław i Józef Niemczykowski z Wieradowa pod Olkuszem, oraz Franciszek Rędzik z Klucza pod Olkuszem.

Równocześnie policja przeprowadziła szereg rewizyj u miejscowych paserów, znajdując większe ilości przedmiotów, pochodzących z kradzieży, jak: mydło, garderobę, pościel i t.p. artykuły spożywcze.

Drzazgi

Też projekt

Różne pomysły, rodzą się w głowach ludzkich. Projektuje się takie rzeczy, o których ludzom nigdy się nie śniło, a co gorsze stara się je wprowadzić w życie. Oto na jaki genialny pomysł wpadł dr. Huntigton profesor uniwersytetu amerykańskiego w Yale. Jak doniosła prasa ogłosił on manowicie pracę, z której wynika, że największy geniuszów i wariatorów oraz niedołęgów przychodzi na świat w miesiącach lutym, marcu i kwietniu, w sierpniu, w czerwcu i październiku natomiast rodzi się wiele osobistości wybitnych.

Wszystkie te twierdzenia p. profesora z uniwersytetu w Yale można by uznać za prawdziwe. Gorzej jednak przedstawia się sprawa wniosków jakie uczony wysnuwa ze swego odkrycia.

Otoż uważa on, że urodziny winny być rozłożone na poszczególne miesiące tak, by uregulować liczbę mieszkańców kuli ziemskiej, mających stać się geniuszami, wariatorami, niedołączami i t. d.

Głupstwo więc wszelkie prawa natury.

Można na rozkaz produkować geniuszów, dobrych żołnierzy lub same wybitne osobistości.

A możeby tak projekt ten wprowadzono w życie. Niechby się rodziły same „wybitne osobistości”. Modny swego czasu „szary obywatel” poszukiwany byłby wówczas jako eulium.

TEL.

NA GWIAZDKĘ!

Przy głośniku

„KSIĄŻE NIEZIOMNY” W TEATRZE WYOBRAŹNI

Dziś o godz. 21 radiowy Teatr Wyobraźni nada jedno z najciekawszych dzieł dramatycznych „Książę niezłomny” Calderona, w polskojęzycznym przekładzie Juliusza Słowackiego. Ten wspaniały poemat, apoteozuje blask głębokiej wiary, ekspiacji, najwznioślejszego męczeństwa dla idei katolickiej. Drama o infancie portugalskim Fernandezie, który w niewoli muzułmańskiej zdobywa się na bohaterstwo straszliwego ponizenia, aby uratować gminę i kościoły katolickie. Celty, jest przeniknięty przedziwną atmosferą niebiańskości i pogody, a stanowi wyraz natchnienia dwóch genialnych poetów: Calderona i Słowackiego.

„Książę niezłomny” nadany będzie w radiofonizacji dr. Zenona Kosidowskiego.

W SZKOLE

Nauczyciel — Proszę o przykład podać ku pośredniemu.

Janek — Podatek od psów.

Nauczyciel — ???

Janek — Pies nie płaci podatku bez pośrednio.

CZŁOWIEK INTERESU

POWINIEN CZYTYWAĆ

WYDAWNICTWA GOSPODARCZE, A WŚRÓD NICH PRZED WSZYSTKIM

TYGODNIK HANDLOWY

ORGAN STOWARZYSZENIA — KUPCÓW POLSKICH —

WYSTARCZY KILKA SŁÓW NA POCHYTÓWCE, A NUMER OKAZOWY BĘDZIE NIEZWŁOCZNIE WYSŁANY.

WARSZAWA, UL. ZIELNA 50
TELEFON 545-50

Skazanie degenerata

NA PÓLTORA ROKU WIEZIENIA.

Przed sądem okręgowym w Sosnowcu odpowiadał niejaki Jan Grzybek, kilkakrotnie zatrzymywany przez władze bezpieczeństwa pod zarzutem usiłowania dokonania przestępstw, w szczególności na tle seksualnym.

Ostatnio Grzybek został aresztowany w Zawierciu za dokonanie czynów nierządnych. Poddany obserwacji lekarskiej Grzybek okazał się człowiekiem obciążonym psychicznie.

Podczas rozprawy, którą ze względu na tło sprawy przeprowadzono przy drzwiach zamkniętych, doszło między Grzybkim, a asystującymi mu policjantami do burzliwego incydentu.

Grzybek rzucił się nagle na jednego z policjantów, usiłując go pobić.

Rozprawę po krótkiej przerwie dokończył. Sąd skazał degenerata na półtora roku więzienia.

Zagadkową ulotkę

KOLPORTOWANO W ZAGŁĘBIU

Przed kilku dniami na terenie Zagłębia kolportowana była ulotka podpisana przez Z.P.Z.Z. W ulotce tej atakowano w sposób prowokacyjny inne związki za wodowe. Jak się okazuje ani prezydium Rady Okręgowej ZPZZ w Katowicach ani też zarząd główny ZPZZ w Warszawie nie wydały, ani też nikogo nie upoważniły do wydania tej ulotki.

Sprawa zagadkowej ulotki skierowana została do prokuratury, który wszczął śledztwo celem wygrycia sprawców i pociągnięcia ich do odpowiedzialności.

—:o:—

Kredyty na budownictwo

DOMÓW LUDOWYCH.

W porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych Państwowy Bank Rolny uruchomił kredyty dla Zarządów Gmin i Wydziałów Powiatowych na budowę domów ludowych.

Udzielane one będą, za wyjątkiem specjalnie uzasadnionych wypadków, wyłącznie na wykonanie już rozpoczętej budowy domów. Wysokość pożyczki nie może przekraczać 40 proc. kosztorysu budowy, przy czym suma na jeden obiekt wynosić może na wyżej 4000. — zł. Czas trwania kredytu przewidziany jest na 5 lat; spłata następować będzie w równych ratach półrocznych płatnych 1 maja i 1 grudnia z tym, że każdego roku w okresie pierwszych 4 lat podlegać będzie zwrotowi po 10 proc. sumy dłużnej, zaś w 5 roku 60 proc. Oprocentowanie, płatne z góry, wynosić będzie 3 proc. w stosunku rocznym.

Na zabezpieczenie kredytu Zarządy Gmin względnie Wydziały Powiatowe składać będą weksle z własnego wystawienia oraz zatwierdzone przez władze nadzorcze uchwały Rad Gminnych względnie Wydziałów Powiatowych, zobowiązujące do wstawiania do corocznych budżetów sum potrzebnych na obsługę pożyczki.

Podania wraz z planami i kosztorysem, zaopiniowanym przez inżyniera powiatowego, należy kierować do Komitetu Kultury Wsi przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

RADIO ODBIORNIKI

słynnej fabryki Kapsch, Wiedeń oraz słynny 2-wu lampowy super 5-obwodowy Union, Kosmos i inne poleca na dogodnych warunkach spłaty, bez zaliczek, rata od 1 stycznia 1939 r.

F-ma RADIOANTENA
SOSNOWIEC, PIERACKIEGO 1.
tel. 62046 obok Orhisu.

Akcja O. Z. N.

W OKRĘGU KIELECKIM

Okręg kielecki OZN. prowadzi na terenie woj. kieleckiego ożywioną akcję organizacyjną i samorządową. Ostatnio odbyły się posiedzenia rad obwodowych z udziałem członków prezydiów oddziałów i przewodniczących kół gminnych w Opatowie, Sandomierzu, Jędrzejowie, Kielcach (obwód Kielce - powiat) oraz w Radomiu. W posiedzeniach wzięli udział po słowie OZN ziemi kieleckiej.

***

W Kielcach odbyła się odprawa komendantów wszystkich oddziałów Zw. Młodej Polski z terenu okręgu kieleckiego.

Za niedozwoloną sprzedaż ziół lekarskich

ks. Huszno skazany na 500 zł. grzywny i miesiąc aresztu z zawieszeniem

W sądzie okręgowym w Sosnowcu odbyła się wczoraj rozprawa przeciwko księdzu Andrzejowi Huszno, proboszczowi parafii kościoła narodowo-prawosławnego, który za niedozwoloną sprzedaż ziół lekarskich skazany został orzeczeniem sądu starościńskiego w Będzinie na kilkutygodniową grzywnę i areszt bezwzględny przez trzy miesiące.

Wyrok starostwa oparty został na faktach podanych przez Śląską Izbę Lekarską oraz skargach osób prywatnych. Prawo zabrania osobom nie posiadającym odpowiednich kwalifikacji

leczyc przy pomocy ziół zwłaszcza za wynagrodzeniem, jak również wprowadzać w obrot ziołowych mieszanek, za co ks. Huszno pociągnięty został do odpowiedzialności karnej.

Od orzeczenia starostwa ks. H. odwołał się. Zarzuty postawione księdzu Husznie zostały na przewodzie sądowym potwierdzone, w wyniku czego sąd okręgowy wymierzył mu 500 złotych grzywny i miesiąc aresztu.

Kara pozbawienia wolności została zawieszona.

Café-Restaurant „SAVOY”

Sosnowiec, ul. 3-go Maja 8.

Tel. 61-901 62-735

Podziemia 62-791.

Od 1 grudnia 1938 nowy program artystyczny:

Świetna subretka NINA LEWANDOWSKA.

Cztery — piękne tancerki BALETU LĄPCZYŃSKIEJ — CZTERY.

NAJLEPSZA W POLSCE SOLOISTKA — TANCERKA I R A A R I.

W „PODZIEMIACH” nowozaangażowana ORKIESTRA „GOLKA—PLEWA”.

W „KAWIARNI” koncertuje BRONISŁAW PASTER z swym zespołem.

POLECAMY: nasze doskonałe ciastka i wyroby cukiernicze własnego wypieku.

POLECAMY: śniadania wiedeńskie — OBIADY KLUBOWE z 4 dań za zł 2.50

POLECAMY: Bufet cukierniczy zaopatrzony w słodycze najlepszych jakości. NA WYNOŚ CENY RYNKOWE.

Trup mężczyzny na torze kolejowym pod Będzinem

Wczoraj w godzinach rannych na torze kolejowym pod Będzinem, znaleziono zmasakrowane przez pociąg zwłoki młodego mężczyzny.

Koła pociągu dosłownie go przeziwiły. Po jednej stronie toru leżała głowa z lewą częścią korpusu, a po drugiej prawa ręka i nogi.

Przy denacie nie znaleziono żadnych dokumentów, jedynie w kieszeni była żółta skórzana portmonetka wewnątrz której znaj-

dowała się marka fabryczna z literami W. T. Nr. 29.

Tragicznie zmarły wyglądał na lat około 22, włosy blond, ubranie ciemne w paski, na nogach ma buciki sznurowane, czapka cykli słówka jasna, palto granatowe.

Policja prowadzi dochodzenie celem ustalenia nazwiska i wyjaśnienia czy popełnił on samobójstwo, czy też uległ wypadkowi.

na święta KONIAKI WINKELHAUSENA

Wiadomości bieżące

Czwartek 15 Grudzień
Dziś: Ireneusza
Jutro: Euzebiusza
Wschód słońca: 7,37
Zachód słońca: 3,4

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej, ul. Piłsudskiego 18
G. Kupferbluma, ul. Nowopogońska 25
H. Rogowskiego, ul. Małachowskiego 12

—:o:—

EXPRES ZAGŁĘBIA

W SIEWIERZU

jest do nabycia u p. Ludwika Ociepki (Siewierz, Rynek - dom p. Haca).

Można tam zamawiać prenumeratę „Expresu Zagłębia” i nabywać pojedyncze egzemplarze. Tu również przyjmowane są ogłoszenia.

—:o:—

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś o godz. 20.30 Teatr Miejski odegra w Strzemieszycach w sali kina „Paw” widowisko Z. Nowakowskiego „Gałązka rozmarynu”.

W piątek o godz. 20.30 Teatr Miejski odegra w Grodźcu w sali Domu Strażackiego go świetną komedię Lichtenberga „Romans z Urzędem Skarbowym”. — Bilety weześniejszej do nabycia w sklepie p. Be-

dnarka.

W sobotę o godz. 20.30 arcydzieło Jose Zorrilli „Don Juan”. Bilety weześniejszej do nabycia w firmie W. Czechowski.

KASZEL i KATAR przenosi się przez bakcyle. Zatem: myć ręce przed każdym spożyciem „mydłem Kollontay” — które zabija wszelkie zarazki.

— SEKCJA SCENICZNA KS. ZAGŁĘBIANKA wystawia w dniu 18 bm. w sali na Górze Zamkowej w Będzinie sztukę ludową pt. „Obywatelka z Krowodrzy”. Z. Majeranowskiego. Początek przedstawienia o godz. 18.30.

Streszczenie początku powieści

p. t. „PRZEKŁĘTA MIŁOŚĆ”.

W dniu dzisiejszym zamieszczamy dla naszych nowoprzybywających Prenumeratorów streszczenie początku powieści Adama Czekalskiego pt. „Przeklęta miłość”.

—oOo—

— STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW ŚREDNICH SZKÓŁ HANDLOWYCH W KATOWICACH zwołuje na niedzielę, dnia 18 bm. o godz. 10 rano w miejskim gimnazjum kupieckim w Katowicach, ul. Krakowska 80 miesięczne zebranie absolwentów.

Ze względu na bardzo ważne sprawy organizacyjne uprasza zarząd o bezwzględne przybycie wszystkich członków.

— ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU W SOSNOWCU. Dziś o godz. 16 w lokalu Stow. Techników odbędzie się zebranie miesięczne, na którym po omówieniu spraw bieżących odbędzie się „Herbatka świąteczna”.

W piątek, tj. 16 bm. w lokalu Związku odbędzie się zebranie zarządu.

— ZARZĄD ZWIĄZKU MARYNARZY REZERWY oddział w Sosnowcu zawiadamia członków, że w dniu 18 bm. odbędzie się walne roczne zebranie o godz. 16 w lokalu własnym przy ul. Dietlowskiej nr. 9. Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich członków wymagana.

— OPASKI DLA KOMENDANTÓW O. P. L. Zarząd obwodu powiatowego L. O. P. P. w Będzinie podaje do wiadomości, że w biurze obwodu LOPP. w Będzinie (ul. Małachowskiego 54) można nabywać opaski dla komendantów i służb opl. kłamry do opasek, papier czarny na zasłony do okien, uszczelnienia do okien i drzwi, maski przeciwgazowe i inny sprzęt opl. Biuro obwodu czynne jest codziennie w godz. od 9—12 i od 15—17.

— Z CENTRALNEJ TARGOWICY W MYSŁOWICACH Na targowicę spędzono w ub. tygodniu 435 szt. bydła, 1315 szt. świń 3 szt. owiec, 99 cieląt razem 1910 szt. zwierząt. Płacono za kg. żywej wagi (cechy loco targowica łącznie z kosztami handlowymi) bydło od 42 gr. do 82 gr. cielęta: od 55 gr. do 95 gr., świnie od 87 gr. do 1 zł 18 gr.

Budujmy szkoły

Nożem w bok

Nożownik skazany na 3 lata więzienia

W sądzie okręgowym w Sosnowcu rozegrał się finał ostatniej krwawo zakończonej zabawy w Łazach w powiecie zawierciańskim.

W zabawie brał udział 19-letni mieszkaniec Łaz, czeladnik rzeźnicki Józef Kucab. Upiwszy się, Kucab opuścił lokal, w którym odbywała się zabawa, a spotkawszy u wejścia ucznia gimnazjalnego Stefana Szymonika, uderzył go bez powodu w twarz.

Szymonik usiłował na to zareagować, za nim jednak zdążył to uczynić, pijany czeladnik dobył z kieszeni noża i pchnął ucznia w

bok, ciężko go raniąc.

Przebiegłszy kilka kroków, Szymonik rąnął bez przytomności na ziemię, niezwinnie zaś, do dokonania czynu, zbiegł.

Ciężko rannego ucznia przewieziono do szpitala, gdzie poddano go natychmiastowej operacji.

Po dłuższym pobycie w szpitalu Szymonik wyzdrowiał, pozostanie jednak prawdopodobnie kaleką na całe życie ze względu na niedowład ręki, który wywijał się u niego.

Krwawy nożowiec stanął wczoraj przed sądem. Skazany został na trzy lata więzienia.

Walne zebranie koła harcerzy z czasów walk o Niepodległość w Sosnowcu

W sali Domu Społecznego w Sosnowcu odbyło się w ub. niedzielę walne zebranie Koła Harcerzy z Czasów Walk o Niepodległość w Sosnowcu przy licznej frekwencji członków z Sosnowca i pow. będzińskiego oraz zaproszonych instruktorów i instrukto rów.

Na wstępie zebrania uczczono pamięć o zmarłych członków przez powstanie i dwuminutowe milczenie, po czym ukonstytuowało się prezydium zebrania w osobach: honorowego przewodniczącego sędziego Stanisława Rudnickiego z Warszawy, sekretarza generalnego komisji głównej Harcerzy z Czasów Walk o Niepodległość w Warszawie, p. Karola Samarzewskiego z Saturna — jako przewodniczącego, pp.: Stanisława Konieczki i Aleksandra Ponikwiego — asesorów i p. Sta-

niława Pietraszka — sekretarza.

Sprawozdanie ogólne z działalności zarządu złożył wiceprezes p. Jerzy Strzałkowski, sekretariatu — p. Mieczysław Kruszyński, stan materialny koła — skarbnik p. Bronisław Bitnerowski.

Podkreślić należy, że stan liczebny koła wzrósł do 313 osób.

Po sprawozdaniach zabrał głos p. Stanisław Rudnicki przedstawiając wytyczne komisji głównej co do pracy kół, podkreślając

cenny dla całego harcerstwa fakt powrotu do pracy w organizacji harcerzy Niepodległościowców.

Następnie wiceprezes p. Jerzy Strzałkowski zreferował program prac na przyszłość, przewidując w nim następujące działy: 1) organizacyjno-wyszkoleniowy, 2) kulturalno-prasowy, 3) gospodarczy, 4) PW i WF., 5) obsady opiekunów obozowych, 6) historyczny i 7) bratniej pomocy — przedstawiając konkretne w nich zadania.

Przyjęto budżet koła na rok 1939 zamykający się sumą złotych 3.650.— i przewidujący znaczną nadwyżkę wpływów.

Przedstawiciele zarządu zgłosili listę przysług władz koła, którą z niewielkimi poprawkami ustalono, jak następuje:

Zarząd koła pp.: Bitnerowski Bronisław, Chranowska Kazimiera, Cieślak Arkadiusz, Konieczko Stanisław, Koprowski Romuald, Kruszyński Mieczysław, adw. Lipski Miroslaw, Mikołajewski Stanisław, Mierzejewski Henryk, Nowak Władysław, Pietraszek Stanisław, adw. Rajzman Henryk, inż. Wiecezkiwicz Tadeusz.

Komisja rewizyjna pp.: Fronczek Leon, Jasińska Janina, Krajewski Stefan, Skorus Jan, Strzałkowski Jerzy.

Z zadowoleniem przyjęto do wiadomości zamiar utworzenia w poszczególnych miejscowościach Zagłębia kół wzgl. Gron Harcerzy z Cz. W. o Niepodległość, co przyczyni się wydatnie do wzrostu liczebnego i należytych wyników pracy.

Zebranie zakończono przyjęciem szeregu wniosków zarządu i zebranych członków.

RUCH PASAŻERSKI PORTÓW Gdyni i Gdańska				
Tę	PRZYECHAŁO OSOB:		ODJECHAŁO OSOB:	
	DO GDYNI	DO GDAŃSKA	Z GDYNI	Z GDAŃSKA
1928	3,216	7,100	20,066	39,000
1933	10,638	1,330	9,999	148
1937	13,180	453	32,083	488

W dniu 8 grudnia 1933 roku dokonano uroczystego poświęcenia portu w Gdyni, dziś największego portu na wodach bałtyckich, a czwartego co do wielkości wśród portów Europy kontynentalnej (wypierdają ją tylko porty: holenderski — Rotterdam, belgijski — Antwerpia

oraz niemiecki — Hamburg).

Nowoczesne urządzenia portowe Gdyni sprawiły, że jak to widzimy na rysunku całych ruch pasażerski z Polską idzie przez Gdynię, usuwając w tym zakresie Gdańsk, przez który jeszcze w r. 1928 wyjechało 39.000 pasażerów.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek, 15 grudnia.

6.30 Piesń kiedy rano wstają zorze
6.35 Gimnastyka 6.50 Muzyka 7.00 Dziennik poranny 7.15 Fity 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.30 Fity 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 Dialog 15.15 Kłopoty i rady 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik południowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 U inspektorów pracy — audycja dla młodzieży licealnej 16.40 Recital fortepianowy 17.16 Odczyt 17.20 Nasze plany 18.00 Audycja dla młodzieży wiejskiej 18.30 Zyciorysy instrumentów 19.00 Koncerty rozrywkowy 20.35 Audycja informacyjna 21.00 Teatr Wyobraźni 22.00 Muzyka kameralna (płyty) 22.35 Przegląd prasy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny 23.05 Koncert muzyki polskiej.

KATOWICE

Czwartek, 15 grudnia

5.30 Dzień dobry — wesoły montaż płytowy 6.30 Program na dziś 11.21 Fity 14.00 Muzyka obiadowa 14.50 Chwila społeczna 14.55 Wiadomości bieżące i giełda 15.00 Porady radiotechniczne 15.10 Z albumu spikera 18.25 Wiadomości sportowe 22.10 Wesoły wieczór 23.05 Zakończcie audycje.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Piątek, 16 grudnia.

6.30 Piesń kiedy rano wstają zorze
6.35 Gimnastyka 6.50 Płyty 7.00 Dziennik poranny 7.15 Płyty 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Przerwa 11.00 Audycja dla szkół 11.30 Płyty 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa 12.03 Audycja południowa 13.00 Przerwa 15.00 „Hołok, pokus, dominus” — audycja dla młodzieży 15.20 Poradnik sportowy 15.30 Muzyka obiadowa 16.00 Dziennik popołudniowy 16.05 Wiadomości gospodarcze 16.20 Rozmowa z chorymi 16.35 Pieśni 17.05 Felieton 17.20 Recital klarnetowy 17.45 Jakie sporty może uprawiać kobieta? 18.00 Audycja dla wsi 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni 19.00 Koncerty rozrywkowy 20.00 Koncert w wyk. Orkiestry Filharmonii Warszawskiej w przerwie ok. godziny 20.50 Audycja informacyjna 22.30 Opowiadanie przyjaciela 22.45 Muzyka 22.55 Przegląd prasy 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim 23.15 Patrz program Warszawa II.

— 000 —

Kurs skoczków spadochronowych w Będzinie

Zarząd obwodu powiatowego LOPP. w Będzinie podaje do wiadomości wszystkim zainteresowanym, że kurs skoczków spadochronowych teoretyczny odbędzie się na terenie Będzina w styczniu 1939 r. Dokładny termin rozpoczęcia kursu obwód poda dodatkowo.

„PAMIĘTNIKI SZATANA”

Powieść

185)

Luizzi usłyszawszy te wyrazy zbliżył się zadrżał. Myśl upadku wydawała mu się niemożliwa, ale zuchwała groźba, jaką Szatan uczynił, sztydereze pożeganie, jakie mu rzucił, wychodząc, przejęły go przerażeniem. Dał znak Piotrowi, ażeby go pozostawił samemu i rozpieczętował listy, które otrzymał. Cios był straszny, Luizzi miał przecież dobrą nieruchomość, które przedstawiały znaczną fortunę. Otworzył listy z Tuluz i dowiedział się, że wszystko, co sądził że posiada, do niego nie należało. Przybył jakiś człowiek zaopatrzony w akta autentyczne, które udowodniły, że posiadłość pana barona de Luizzi, ojca, przedane mu zostały mocą aktu prywatnego pod warunkiem, że nowo-nabywca użytkować przedającemu dozwala do końca życia. Człowiek ten, dlatego tylko nie przedstawił się w chwili otwarcia się spadku, gdyż był wówczas w Portugalii, gdzie przekazał prawa swoje na rzecz niejakiego pana Rigot, który popiera wywłaszczenie.

Napróżno byśmy się starali odmalować wściekłość i przerażenie Armand, skoro przeczytał te listy złowrogie. Przez chwilę sądził, że jest pod wpływem snu i wstrząsać się zaczął, chcąc pozbyć się zmyły, która go prześladowała: otworzył okno, jak gdyby chłód noce był zdolny rozpędzić obłąd ogarniający mu głowę; potem wyobrażał sobie przez chwilę, że Szatan chciał go nastraszyć, ażeby go ukarać za sąd jaki wydawał o drugich i w gwałtownym przystępie wściekłości znów poruszył swoim dzwonkiem piekielnym. Szatan powtórnie się ukazał, zawsze smutny, zawsze spokojny, zawsze poważny.

— A więc to prawda? — zawołał Luizzi.

— Prawda — odpowiedział Szatan.

— Jestem zrujnowany?

— Tak.

— To twoje dzieło, Szatanie! To twoje dzieło — zawołał baron.

I w przystępie niepodobnego do opisania szału, rzucił się na Szatana; ale ręka jego nie mogła pochwycić te-

go potężnego ciała, które znajdowało się przed nim i wyslizgiwało się pomiędzy palcami jak wąż. Luizzi, uniesiony aż do szaleństwa wskutek swojej niemocy. Ścisnął tę istotę nietykalną aż do chwili, kiedy zupełnie wycieńczony przez wściekłość i wysiłek, padł na ziemię ze łzami i szalonym krzykiem. Spozobegł Szatana stojącego przed sobą i spoglądającego na niego smutnym i surowym spojrzeniem. W tej chwili, Luizzi, któremu lzy ulgę przyniosły, ścisnął głowę rękami i zawołał:

— Co czynić, co czynić?

— Ożeń się — odpowiedział Szatan

Kiedy Luizzi przyszedł do siebie z tej szalonej rozpaczki poznał, że zamek pogrążony był w głębokim milczeniu. Wtenczas to zaczął rozmyślać nad swoim położeniem i z wolna zaczął pomrukiwać do siebie ten haniebny monolog:

— Ożenić się — powiedział Szatan — i z kim? Z jedną z tych dwóch kobiet które odepchnąłem? Połączyć się z rodziną, w której podłość charakteru przewyższa jeszcze gminność obyczajów? I kto wie, czy wybrałszy jedną z tych kobiet, właśnie nie wezmę tej, która będzie biedną, gdyż ja, nierozważny nie należę do umowy, jaką zawarli pomiędzy sobą ci czterej ludzie. Oh! gdy bym mógł jeszcze! Ah! tylko oszałsi są szczęśliwymi.

Zdawało się, że Błyskawica przeleciała przed oczami Armand w tej chwili i dozwalała mu widzieć myśli, do których się poniżył, jak wśród noc-

nej burzy błyskawica daje widzieć człowiekowi w jak błotnistą wpadł przepaść. Luizzi przeląkł się sam siebie i powróciwszy do zdrowszych myśli i spokojniejszych:

— Nie — powiedział — nie popelnę tej niegodziwości; wreszcie do czego bym mnie to doprowadziło? Wybór Ernestyny nie dopełniony, jej matka to mi powiedziała. Matkę odepchnąłem; ale może jest czas jeszcze.

Zatrzymał się jeszcze przed tą myślą; już nie był tak przerażony. Chciał znaleźć rozrywkę w swojej boleści i to w niej samej; i w tym celu pozbił listy, które podeptał w przystępie wściekłości. Jeszcze silniej utwierdził go w przekonaniu o zupełnej ruinie i wkrótce upadek na duchu nastąpił po zamieszanu pierwszego wzruszenia. Wówczas zmierzyl życie, które miał przed sobą, życie niedostatku, nędzy, a w dodatku życie wystawione na żarty i sztyderstwo i pogardę tych wszystkich, którzy go znali. Próżność, najwstrętniejszy doradca po nędzy, próżność się odezwała i Luizzi, biegnąc ku złemu, jak szalony ku śmierci, nie spoglądając przed siebie, postanowił spróbować szczęścia przez małżeństwo. Nie dając czasu do namysłu, raz jeszcze przyzywał Szatana, który mu ukazał się z tym samym smutkiem i tym samym spokojem.

d. c. n.

Zniżka cen na obecny sezon przedświąteczny!

SERWISY DO OBIADU, BIAŁEJ i CZARNEJ KAWY, od najtańszych do najdroższych, najnowszych fasonów i deseni. Duży wybór **KRYSZTAŁÓW** w różnych gatunkach. **Nakrycia stołowe, naczynia i wszelkie artykuły kuchenne!** Talerze, szklanki, spodki i t. p. zabawki dziecięce. **Ceny stałe i niskie. ♦ ♦ Obsługa solidna. ♦ ♦**

Zniżka cen na obecny sezon przedświąteczny!

Poleca H. ALTMAN
SOSNOWIEC, UL. MODRZEJOWSKA 19. ♦ TEL. 63010.

Tajemnica gabinetu lekarskiego

Lekarz-ginekolog popełnił samobójstwo po śmierci swej pacjentki

Niesamowitą zagadkę kryminalną mają do rozwiązania warszawskie władze śledcze.

Przechodzący onegdaj nad ranem ul. Prądyńskiego na Woli patrol policyjny znalazł leżące na niezabudowanej posesji nr. 23 zwłoki młodej kobiety.

Ubrana była w cenne karakulowe futro, na nogach miała pantofle z krodylowej skóry, na ręku złoty zegarek.

Usta zmarłej poparzone były jodyną, co nasuwało przypuszczenie, iż popełniła samobójstwo.

Zwłoki przewieziono do Zakładu Medycyny Sądowej przy ul. Oczipki.

W kilka godzin później udało się ustalić, iż zmarłą jest 27-letnia urzędniczka Maria Rudnicka.

Pochodziła ona z Warszawy, gdzie ukończyła gimnazjum i rok uczęszczała na Uniwersytet. Przed kilku laty wyszła za mąż. Miała dwu synów, 4-letniego i 6-letniego. Ostatnio pracowała w jednej z instytucji państwowych w Sarnach.

Przed miesiącem przyjechała do Warszawy, by poddać się operacji. zatrzymała się u swej matki, mieszkającej przy ul. Wolskiej Nr. 66.

W poniedziałek w południe wyszła z domu. Udała się do lekarza, który miał dokonać operacji pod narkozą w swym mieszkaniu. Wzięła ze sobą 100 zł. na opłacenie honorarium.

Od tej chwili wszelki ślad po niej zaginął. Do domu nie powróciła.

Już na wstępie dochodzenie ustaliło, iż Rudnicka nie popełniła samobójstwa. Usta miała tylko lekko poparzone jodyną. Najwidoczniej ktoś zamierzał upozorować, iż popełniła samobójstwo...

W jakich okolicznościach poniosła śmierć i w jaki sposób zwłoki jej znalazły się na pustym placu na Woli?

Rozwiązanie tej tragicznej zagadki należy do władz śledczych. W gabinecie lekarskim, którego ściany kryją prawdopodobnie tajemnicę śmierci młodej mężatki.

Dotychczasowe wyniki dochodzeń pozwalają przypuszczać, iż s. p. Rudnicka zmarła nagle podczas operacji w mieszkaniu lekarza. Serce jej nie wytrzymało narkozy.

Oto jakie mogłoby być po zgonie pacjentki postępowanie lekarza, gdyby dalsze dochodzenie potwierdziło.

Na stole operacyjnym w gabinecie leżały zwłoki kobiety.

Lekarz, który przeprowadzał — jak wynikałoby z dochodzenia — operację nie za-

chowując zasadniczych przepisów, znalazł się w dramatycznej sytuacji.

I wówczas to postanowił pozbyć się zwłok w sposób makabryczny, zaczerpnięty jakoby żywcem z jakiejś powieści kryminalnej.

Przewycięzając szereg trudności przewiózł zwłoki na Wole. Starał się upozorować samobójstwo kobiety.

Do tego ryzykownego kroku skłonił mógł lekarza również fakt, iż Rudnicka nie była pierwszą jego pacjentką zmarłą w tragicznych okolicznościach.

W podobnej sprawie toczy się przeciwko temu samemu lekarzowi od dłuższego czasu inne dochodzenie. Mianowicie w lecie r. b. — jak wówczas donoszono — po operacji żonie mogła ciężko jedna z jego pacjentek.

Lekarz chcąc się pozbyć ze swego mieszkania konającej, polecił pogotowiu przywie-

źć ją do szpitala w Krakowie, podając zmyśloną nazwisko chorej.

Pacjentka zmarła i policja dopiero po kilku dniach zdołała ustalić jej prawdziwe nazwisko. Lekarza wówczas zatrzymano, jednak sędzia śledczy zwolnił go za kaucją 2.000 zł.

Afera obecna zapowiadała się niezwykle sensacyjnie, lecz wczoraj rano nastąpił nie spodziewany zwrot jeszcze bardziej sensacyjny. Mianowicie wczoraj rano popełnił samobójstwo dr. ginekolog, Bolesław Herman w Warszawie — właśnie ten lekarz, który operował ostatnio Marię Rudnicką, usiłując upozorować jej samobójstwo. Ponieważ śledztwo zaczęło coraz bardziej ścieśniać się w okolicy osoby podejrzanego lekarza, ten ostatni postanowił skończyć tragiczny swój żywot śmiercią samobójczą.

Pijcie doskonałe, pełnowartościowe
znane ze swej dobroci
piwo sieleckie:

**jasne pilzneńskie
ciemne monachijskie
„słodowo-słodkie**

**z Browaru Gwarectwa „Hrabia Renard”
w Sosnowcu (Telef. Nr. 6 21-01).**

Polecamy również lód sztuczny z wody źródlanej.

są już na ukończeniu. Jak widać z dotychczasowego przebiegu, odbędą się one pod znakiem skonsolidowania społeczeństwa.

Na 196 gromad zgłoszono w 140 gromadach tylko po jednej liście, obejmującej organizacje polityczne i gospodarcze, wobec czego w gromadach tych głosowania nie będzie.

W pozostałych 56 gromadach zgłoszono po dwie listy.

(o) **WYBORY WÓJTA W SKALE KOŁO OJCOWA.** W Skale koło Ojcowa odbyły się onegdaj wybory wójta, którym jednogłośnie ponownie został wybrany na dalsze 5 lat miejscowy lekarz dr. Jan Kościuszko.

Jak się okazało podczas ubiegłej kadencji dr. Kościuszko jest nie tylko dobrym lekarzem, ale i znakomitym wójtem. Gospodarka dr. Kościuszko przyniosła wiele zmian na dobre, dzięki czemu zdobył zaufanie i szacunek swoich gminianów.

(o) **NOWE ODDZIAŁY ORGANIZACJI KATOLICKICH.** W Pomorzaniach pod Olkuszem powstały oddziały Kat. Stow. młodzieży męskiej i żeńskiej, założone przez ks. Mazurę z Olkusza. Pre-

ską została p. L. Woźniakówna.

W Kłuczkach pod Olkuszem, miejscowy ks. proboszcz ks. Misterek założył St. młodzieży żeńskiej. Prezeską została p. W. Woźniak.

17-letni złodziej

SKRADE OSZCZĘDNOŚCI SWEJ KREWNEJ.

Mieszkanka Bukowej Góry, siedemdziesięcioletnia Julianna Goncerz, przechowywała skwapliwie cały swój majątek oszczędzany przez długie swoje życie w wysokości 1200 zł. w starym kuferku.

Pewnego dnia z przerażeniem skonsultowała brak pieniędzy. Policja stwierdziła, że pieniądze ukradł krewny poszkodowanej 17-letni Tadeusz Goncerz przy współudziale swej przyjaciółki Pauliny Kalwa z Miechowa.

Goncerz i Kalwa stanęli przed sądem okręgowym w Sosnowcu na sesji wyjazdowej w Olkusz w dn. 13 bm. w składzie pp.: sędzia Radwański, prokurator Dryjski i aplikant sądowy J. Stolarski. Sąd skazał złodzieja na 10 miesięcy więzienia, a jego spółniczkę na pół roku więzienia. Pieniądze przepadły.

Goncerz odpowiadał z więzienia.

Przepowiednie astrologiczne DLA URODZONYCH 15 GRUDNIA

15 grudnia urodzeni obdarzeni są usposobieniem decydującym i wybuchowym. Cechuje ich umysł jasny, bystry, subtelność, przenikliwość, przedsiębiorczość, natura ich jest rozdwojona. Odnoszą się do świata z rozrządem, szybkością, pojmowaniem i bogatą fantazją, lecz są despotyczni i owinić nie unikać gier hazardowych, lubią się bawić i używać przyjemności, przez co narażają się na cierpienia moralne i straty materialne. Dzięki panowaniu swoich skłonności zrealizują swoje projekty, umiejętnie zabezpieczą sobie i rodzinie przyszłość dzięki czemu będą żyć w jak naj lepszym dostatku. 2314

DOBRY DESER

TO UZUPEŁNIENIE DOBREGO OBIADU

WYBORNY PLACEK Z GALARETKĄ.

20 dkg maki 10 dkg miodu, 6 dkg cukru 1 łyżeczka proszku do pieczenia DAWA Dra Wandera 1 jajko.

Wszystkie dodatki posiekać na stolnicy tępym nożem i wyrobić lekko. Ciastem wyłożyć spód i cienutko brzegi tortownicy, i upiec do koloru złotego. Gdy ciasto ostygnie ułożyć na wierzchu wiśnie maliny lub morele świeże lub z konfitur (osączone z syropu) w formie wieńca i ułożyć na wierzchu napoić zastygłą galaretką owocową Dra Wandera w smaku odpowiednim do użytych owoców. Wstać w zimne miejsce i podać jako deser. — 000 —

W telegraficznym skrócie

FRANCJA JEST JEDNA I NIEPODZIELNA

Na ostatnim posiedzeniu komitetu zamorskich posiadłości francuskich minister Zey oświadczył: „Dla mojej Francji jest jedna i niepodzielna i tworzy łączną z metropolią i jej posiadłościami kolonialnymi nierozdzielalną całość”. Przemówienie to jest komentowane jako odpowiedź na pewne sugestie wysuwane zewnątrz, by niektóre kolonie francuskie poświęcić dla zaspokojenia kolonialnych żądań Niemiec.

KRADNA MASOWO WÓZKI DZIECIECE

W jednej z miejscowości angielskiej, mianowicie w Rextley policja tamtejsza miała nieladajaki kłopot. Przez dłuższy czas nieznani sprawcy kradli masowe wózki dziecięce, pozostawiane bodaj na chwilę bez opieki w ogrodach, parkach na ulicach. Dopiero wprowadzenie specjalnej policyjnej żeńskiej, która rozłożyła opiekę nad wózkami dziecięcymi zapobiegło tym masowym kradzieżom.

Morderca całej rodziny

SKAZANY NA KARĘ ŚMIERCI

Sąd okręgowy w Grodnie rozpatrywał na sesji wyjazdowej w Słonimie sprawę masowego morderstwa, jakiego dopuścił się Roman Sawko.

13 czerwca b. r. Roman Sawko przybył do Jeśniewki do swego brata, Jana. Podczas sprzeczki z nim wyjął rewolwer i zabił brata. Na odgłos strzałów nadbiegła żona Jana Sawki, którą Roman Sawko równie zastrzelił. Przerażone dzieci usiłowały się ukryć, jednak morderca jedno z nich zastrzelił, a gdy już kul nie starczyło, rozbił drugiemu dziecku głowę o mur. Następnie zbrodniarz zakopał zwłoki całej rodziny. Sąsiedzi wykryli jednak zbrodnię i zawiadomili policję. Rzecz charakterystyczna, że Sawko, po dokonaniu zbrodni, ożenił się.

Na sprawie bronił się sam, a w ostatnim słowie prosił nawet o uniewinnienie. Sąd skazał go na śmierć przez powieszenie.

Z Zawiercia

Odnowienie zabytkowej figury

W KROMOŁOWIE.

W starej i historycznej osadzie Kromołowie, znajdujące się w powiecie zawierciańskim w pobliżu kościoła parafialnego stoi w ulicy Kościelnej od 275 lat figura Serca Jezusowego.

Ostatnio p. Bielnicki, znany obywatel i działacz społeczny w Kromołowie własnym kosztem dokonał gruntownego remontu starej i zabytkowej figury.

Gruntowny ten remont pociągnął za sobą wydatek paruset złotych, dzięki czemu jednak figura przybrała zupełnie godną jej szatę zewnętrzną. Szlachetny czyn p. Józefa Bilnickiego zasłużył na publiczne uznanie.

— 000 —

Z Olkusza

Wybory w pow. olkuskim

POD ZNAKIEM KONSOLIDACJI SPOŁECZEŃSTWA.

Przygotowania do wyborów rad gromadzkich w pow. olkuskim w dn. 18 bm.

Miejski Zakład Elektryczny i Wodociągowy w Zawierciu

zawiadamia, że w czasie od 11 do 18 grudnia 1938 r. w godzinach od 16 do 20-tej odbędzie się w Sali Rady Miejskiej

POKAZ GRZEJNIKÓW ELEKTRYCZNYCH

do zwiedzania którego P. T. Odbiorców i mieszkańców miasta uprzejmie zaprasza.

SPORT**Skład Śląska na mecz z Łodzią
w Sosnowcu**

W związku z reprezentacyjnym meczem bokserskim Łódź-Śląsk w Sosnowcu w dniu 15 stycznia kapitan Śl. OZB p. Wendę ustalił prowizoryczną narazie reprezentację w składzie: Jasiński (Pawliś) Jarzabek, Rudzki (Welgrin), Kraw-

czyk, Hertel, Paterek, Kolonko i Piłat.

Do 15 stycznia skład ten przypuszczał nie ulegnie w niektórych wagach zmianom, na rzecz miejscowych zawodników, których kapitan okręgu p. Wendę chce skontrolować w ich formie.

Zagłębie-Poznań
Mecz o puchar Polski w Sosnowcu

Pierwsza runda rozgrywek o puchar Polski odbędzie się w dniu 3 maja. Losowanie par dało wynik następujący:
Zagłębie — Poznań

**PRZYCHODNIA
LECZNICZA**

chorób wenerycznych i skórnych „POMOC”
SOSNOWIEC, ul. 3-go Maja 31
Czynna 11-1 i 5-8 pp., w święta 11-1
Tel. 61 409

Makabi (Częst.) — BKS
MECZ BOKSERSKI W SOSNOWCU.
W sobotę o godz. 19 w sali KPW. w Sosnowcu zostanie rozegrany mecz bokserski o mistrzostwo klasy B Śl. O. Z. B. pomiędzy częstochowską Makabi i BKS. Strzeleckim.

Walczyć będą następujące pary (zawodnicy z Częstochowy na pierwszym miejscu): Aleksandrowicz — Kozioł, Orbach — Kowalski, Szczerbala — Ruszczyński, Berkenstadt — Domański, Granek — Jeżowski, Szlimer — Banach I, Niewim — Bałazy, i Zolman — Hermanowski.

Helena Wills-Mody wycofuje się z życia sportowego
Ośmiokrotna mistrzyni Wimbledonu, światna tenisistka amerykańska, Helena Mills Moody, postanowiła wycofać się z czynnego sportu.

Jednocześnie oświadczyła ona, że gdyby amerykański związek tenisowy zażądał jej startu, wówczas stanie do jego dyspozycji.

Mecz Kanada-Polska w Warszawie
Polski Związek Hokeja Łódzkiego projektuje urządzenie meczu między państwami polskim i Kanadą w polu wicego stycznia w Warszawie.

Wyścig dokoła Polski ZATWIERDZONY
Na ostatnim posiedzeniu międzynarodowej Unii Kolarskiej podczas omawiania międzynarodowego kalendarzyka kolarskiego na rok przyszły zatwierdzono m. in. oficjalnie termin 22 — 23 lipca na międzynarodowy wyścig kolarski dokoła Polski.

25 pociągów specjalnych DO ZAKOPANEGO NA F. I. S.
Opracowany już został w ogólnych zarysach plan pociągów popularnych do Zakopanego na międzynarodowe zawody narciarskie F. I. S. w Zakopanem.
W okresie od 11 do 19 lutego przybędzie do Zakopanego ok. 25 pociągów z większych miast całego kraju, w tym prawdopodobnie ok. 5 z Warszawy.

KINO „EDEN”
Szalona komedia tysiąca nieporozumień p. t.
Ostrożnie profesorze
w rol. gl. HAROLD LLOYD jako roztargniony profesor archeologii.
Początek I seansu o godz. 17.30, w niedzielę i święta o godzinie 15.30.

Łódź — Śląsk
Pomorze — Warszawa
Białystok — Wołyń
Wilno — Polesie
Stanisławów — Lublin.

Drużyny Lwowa i Krakowa, jako finaliści, wejdą do drugiej rundy bez walki.
Drużyny wymienione na pierwszym miejscu są gospodarzami zawodów.

Kino „PATRIA”
Wielka bohaterska epopeja miłosna
Batalia nieustraszonych
W rol. gl. Oliwii de Havilland i George Brent
Nadprogram: REPORTAŻ Z POBYTU MARSZAŁKA RYDZA-SMIGLEGO NA ZAOLZIU.
CENY MIEJSC OD 25 GR.

Obwieszczenie o licytacji
Na podstawie § 83 przepisów egzekucyjnych dla Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62/32 poz. 580) Urząd Skarbowy w Olkuszu, podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 26-go grudnia 1938 r. o godzinie 10-ej w lokalu Urzędu Gminy w Pilicy, celem uregulowania zaległych na leżności Skarbu Państwa i Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie, Oddział w Olkuszu, odbędzie się sprzedaż licytacyjna w I terminie ruchomości zajętej u zobowiązanego w Pilicy, powiatu Olkuskiego, Autobus „Fiat” Rej. Nr. 26-270 — oszacowany na zł. 10.000.
W wypadku, gdyby licytacja w I terminie nie doszła do skutku, drugi termin wyznacza się w wymienionym miejscu na dzień 27-go grudnia 1938 r. o godzinie 11-ej.
Powyższą ruchomość oglądać można w dniu licytacji na rynku w Pilicy od godziny 9-ej.

Humor
POGRÓZKI
— Panowie studenci — powiada rektor.
— Jeżeli zaczniemy znowu hulać, nie będziemy zamknięci.
— Nie szkodzi, wasza magnificencjo — studenci na to. — Aby tylko głowy nasze były otwarte.

—:—

Ileż zapłacił za ten brylant, Maksie!
75 groszy — wątpię jednak, żeby był prawdziwy!

Zawiadamiamy P. T. Odbiorców zamieszkałych w Czeladzi, że w niedzielę dnia 18. 12. 1938 r. w godzinach 10 — 17 odbędzie się na posterunku monterskim przy ulicy Grodzieckiej 19

Pokaz-koncert

na którym będą demonstrowane najnowsze typy radioodbiorników i aparaty elektryczne.
Wstęp bezpłatny.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM S. A.

KINO „ZAGŁĘBIE”
Dziś! **POLA NEGRI** nasza rodaczka w potężnym filmie
Tango Notturmo
Wspaniałe melodie, które śpiewa cały świat.
Początek o godz. 17.30, w niedzielę 15.30.

Obwieszczenie o licytacji

Na podstawie § 83 przepisów egzekucyjnych dla Władz Skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62/32 poz. 580), Urząd Skarbowy w Olkuszu, podaje do wiadomości, że w dniu 26 grudnia 1938 r. o godz. 10-ej w lokalu u Kazimierza Arkuszewskiego w Pilicy (Zamek), celem uregulowania zaległych należności podatkowych, różnych wierzytelności, odbędzie się sprzedaż licytacyjna w II terminie ruchomości zajętych u zobowiązanego w Pilicy (Zamek) powiatu Olkuskiego, stacja kolejowa Wolbrom.

1) 10 sztuk krzeseł hipowych rzeźbionych, 12 szt. krzeseł dębowych rzeźbionych, 2 szt. krzeseł jesionowych rzeźbionych, 2 krzesła kryte zielonym aksamitem, 1 kanapa kryta gobeliną — oszacowane na łączną kwotę zł. 600.—

2) Meble w stylu Ludwika XIV: 2 fotele okrągłe, 6 kanap z oparciem, 4 kanapy bez oparcia, 8 foteli z oparciami, 12 krzeseł z oparciami, 2 stoły kryte sukniem, 4 świeczniki pozłacane, 2 podstawy pod kwiaty, 2 żyrandole duże — oszacowane na łączną kwotę zł. 8.000.—

3) Kryte jasnym aksamitem: 1 kanapa, 2 fotele, 6 krzeseł, 1 szafka oszklona z porcelaną i szklami, 1 biurko rzeźbione o 6 szufladach, 1 szt. stolik ciemny masy, — oszacowane na łączną sumę zł. 1500.—

4) 1 stół okrągły, 2 stoliki rzeźbione i inkrustowane kością słoniową, 1 tremo w ramie, 1 etażerka ciemna do rogu, 2 figurki porcelanowe „Neptun” i „Sad Pacyssa”, 2 stoliki małe, 1 żyrandol z różowego szkła weneckiego, oszacowane łącznie na kwotę zł. 1000.—

5) 12 krzeseł, 4 fotele, 1 kanapa — kryte gobeliną, 3 stoliki czarno lakierowane, 1 szafa na kije bilardowe, 19 kijów bilardowych, 16 szt. bil. bilardowych z kości, 1 tremo w ramach, 2 stoły bilardowe z sukniem — oszacowane na łączną sumę zł. 1500.—

6) Kryte pluszem czerwonym: 12 krzeseł, 2 fotele, 2 kanapy, 2 etażerki czarne do kwiatów, 1 tremo z konsolką — pozłacane, 2 stoły mahoniowe, 1 aparat radiowy „Radiofon” ze stolikiem, 1 stół do kart mahoniowy, dywan pluszowy duży 5x6 metrów — oszacowane na łączną kwotę zł. 1500.—

7) Nasiona Nastrojku 40 mtr. oszacowane na zł. 4000.—

8) Jęczmień w brodach 250 mtr. oszac. na zł. 4500.—

9) Nasiona buraków cukrowych i pastewnych 200 mtr. oszac. na zł. 8000.—

10) Nasiona koniczyzny białej 15 mtr. oszac. na zł. 1500.—

11) Nasiona wyki 160 mtr. oszac. na zł. 1600.—

12) Żyto w ziarnie 90 mtr. oszac. na zł. 1170.—

13) Pszenica w ziarnie 60 mtr. oszac. na zł. 1200.—

14) Owies w ziarnie 35 mtr. oszac. na zł. 420.—

15) Konie wyjazdowe kasztany 5 szt. oszac. na zł. 1000.—

16) Żrebaki gniade od 1-3 lat 11 szt. oszac. na zł. 1650.—

17) Jęczmień w ziarnie 70 mtr. oszac. na zł. 840.—

18) Ciołka 1 roczne 11 szt. oszac. na zł. 275.—

19) Konie robocze 2 szt. oszac. na zł. 200

20) Fortepian mahoniowy f-my „Krahl i Seidler” oszac. na zł. 500.—

Powyższe ruchomości oglądać można w dniu 20 grudnia 1938 r. od godziny 9-10 w lokalu zobowiązanego w Pilicy (Zamek).

Naczelnik Urzędu JANIK.

DROBNE OGŁOSZENIA
POSADY I PRACE
POSZUKUJE się rodowitej francuzki na trzytygodniowy wyjazd do Zakopanego z panienką, dla opracowania tematów naturalnych. Telefon 65303.
ZARZĄD Spółdzielni Mleczarni w Tęczy poszukuje kierownika mleczarni wykwalifikowanego. Zgłoszenia do Zarządu Mleczarni w Tęczy.
POSZUKIWANI sprzedawcy na nowosie niebywała. Sosnowiec, Moniuszki 22, Artysta.
LOKALE
DO wynajęcia 6 pokoi z kuchnią, centralne ogrzewanie. Będzin, Kollataja 43.
SZUKAM pokoju ładnie umeblowanego okolicą Ubezpieczalni. Oferty do adm. pod „Lekarz”.
KUPNO I SPRZEDAŻ

MEBLE
na raty gotowe i zamówienia sypialnie stołowe, gabinety, kombinowane szafy, saloniki i kuchnie
otomany
nowoczesne tapczany, fotele, kozetki materace, siatki, wszelkie przeróbki wykonanie solidne gwarantowane, ceny niskie J. TOMCZYK, Sosnowiec, ul. 1-go Maja 14 Tel. 63-105. Przyjmuje pożyczki i oblige państwowe. Firma egzystuje od 1916 roku.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM zagubione dwa weksle wystawione przez Twardowską Antoninę na sumę 400 złotych, Helena Błacha.

CIEŚLA MARIA zgubiła dowód osobisty wydany przez zarząd gminy Bobrowniki.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
Dla dorosłych ze zł. 1.000.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIEBIENIU
GRYPE, KATARZE